№ 248
1877

ივერია

№ 248
1903

ნოემბერი 20, ხუთშაბათი 1903 წ.

ყოველ დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

ნოემბერი 20, ხუთშაბათი 1903 წ.

ტფილისი სახელმწიფო ბიბლიოთეკა

რედაქციისაგან

უმორჩილესად ვსთხოვთ იმ ხელის მომწერთ, რომელთაც გაზეთის ფული სრულად არ შემოუტანიათ, დაჩქარონ ფულის შემოტანა.

პირველ ნოემბრიდან წლის დამლევამდე

გაზ. „ივერია“

ჯღირს 2 მან. 75 კაპ.

გაზეთის „ივერიის“ ფასი თვეებით 12 თვით—10 მან., 11 თვით—9 მ. 50 კ., 10 თვით—8 მ. 75 კ., 9 თვით—8 მ., 8 თვით—7 მ. 25 კ., 7 თვით 6 მ. 75 კ., 6 თვით—6 მ., 5 თვით—5 მ. 50 კაპ. 4 თვით—4 მ. 75 კ., 3 თვით—3 მან. 50 კ., 2 თვით—2 მ. 75 კაპ., 1 თვით—1 მან. 50 კაპ.

შაბათს, 25 ნოემბერს, გარდაცვალებულის

თაყვანის ბიძანა ოთარის ბის ჩოლოყაშვილის

სულის მოსახსენებლად ამა ნოემბრის 25-ს ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში გარდახდილი იქმნება წლის წირვა და პანაშვიდი, რასაც გარდაცვალებულის ქვრივი ძმ. **ნინო დავითის ასული ჩოლოყაშვილისა** გულითადის მწუხარებით აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთ. წირვა დაიწყება დილის 10 საათზედ. (1—1)

როინაშვილისეული ფოტოგრაფია.

ამ წლის პირველ ივნისიდამ „ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრც. საზოგადოების

ფოტოგრაფია

როინაშვილისეული (ერევნის მოედანი, ხარაზოვის სახლი,

იაზარით აკიდე

და სრულიად ახლად მოვაწყე იარაღით და მომაწვავე ხალხით.

ფოტოგრაფია შეასრულებს შემდეგს საქმეებს:

1) გადიღებს ყოველ ზომის პორტრეტებს;

2) გადიღებს ძველ თუ ახალ სურათებს;

3) ვინც ერთ დუქნიზე არა ნაკლებ კაბინეტის სურათს შემოუკეთებს ჩემს ფოტოგრაფიას, **შეცხადება სურათი, მიეცემა მუქთად აკვარელით (ფერადებით) სულ-ბოლ დახატული.**

4) გარდა ამისა, ფოტოგრაფიას მრავლად აქვს გასაყიდად სურათები ძველის ნაშთებისა, სანახებისა და საზოგადო მოღვაწეთა სურათები.

ყოველ შეკვეთილს საქმეს ფოტოგრაფია შეასრულებს თავის დროზე, კარგად და ზომიერ ფასად.

მოსწყვეტ ფოტოგრაფია გადაიღებს დაკეტებულ ფასად.

პატივის ცემით **მოიჯარადრე** მხატვარი **ტარასი სამანის მე მომტკლამე.**

წარმოდგენა № 21. ტელეფონი № 617

ქართული თეატრი

პარასკევს, 21 ნოემბერს 1903 წ.,

ქართულ დრამატიულ საზოგადოების დასის მიერ

წარმოდგენილი იქნება

I

პედაგოგები

კომედია 3 მოქმ. ოტტო ერნსტისა, თ. ნახუცრიშვილისა.

II

უგედური დეკიუტი

ვოდ. 1 მოქმ. თარ. ბ. ახოსპირელისა.

მონაწილეობას იღებენ: ქ-ნნი ტასო აბაშიძე, ეკბუნია-ცაგარდასა, ნ. დავითაშვილი, ულ. ჩერქეზიშვილისა, ნ. ჯაგუნიშვილი, ბ-ნნი: გ. ბეჟიტვნოვი, ნ. გეგეჭკორი, ა. ამილახვარი, ი. ივანიძე, კ. მესხი, გ. მატრაძე, ს. ყიფიანი, ვ. ზალიკაშვილი.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

რეჟისორი **აპაკი**

ქართული თეატრი

კვირას, 23 ნოემბერს 1903 წ.

ქართულ დრამატიულ საზოგადოების დასის მიერ

წარმოდგენილი იქნება

დიტერიზა

ანუ

მონასტრის ზღუდეთა შორის

დრამა 5 მოქმედებად თარგ. ა. ცაგარლისა

მონაწილეობას იღებენ: ქ-ნნი ტასო აბაშიძე, ნ. ეკბუნია-ცაგარდასა, ნ. დავითაშვილი, ა. კარგარეთელიანი, ა. ნინიკორაძისა, ნ. ჩხეიძე, ულ. ჩერქეზიშვილისა, ნ. ჯაგუნიშვილისა; ბ-ნნი: გ. ბეჟიტვნოვი, ნ. გეგეჭკორი, ა. ამილახვარი, ი. ივანიძე, ვ. მატრაძე, კ. ეფრემი, ვ. ზალიკაშვილი.

ადგილების ფასი დაკეტებულია.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

მზადდება წარმოსადგენად: სიმონიძის საფენეფილოდ «ოტელო».

რეჟისორი **აპაკი**

გამოვიდა და ისყიდება ახალი წიგნაკი

ქრება ანუ გიბლიოთეკის დაარსება

სატირა-პოემა კ. მაყაშვილისა

იყიდება ყველა წიგნის მაღაზიებში ქალაქში, ქუთაისში და ბათომში და სხვ. ფასი ორი შაური.

10—3.

ტფილისის სახალხო თეატრი

რუსული რეპერა

ანტრეპრიზა მისის უფლებულოსობის სოლისტის ნ. ნ. ფიგნერისა.

პარასკევს, 21 ნოემბერს 1903 წ.

წარმოდგენილი იქმნება

ნ. ფიგნერის მონაწილეობით.

ფრა-დიავოლო

ოპერა 3 მოქ., მუსიკა დ. ობერისა.

მონაწილეობას მიიღებენ ქ-ნნი: კარტავინა, სელიუკ-როზნატოვსკაია. ბ-ნნი: ფიგნერი, სელიავინი, გლადკოვი, შმაკოვი, ფედოროვი, გაბრილოვი.

კაპელმეისტერი ბ-ნი ესპოზიტა.

უფრაზი რეჟისორი ბოგდანოვიჩი.

დ საწყისი საღამოს 8 საათზე.

ასალოშვილიშვილი

ელისაბედის ქუჩა, 38.

იღებს ყოველ-დღე ტბილის სნეულებით ავადმყოფებს დილის 8—10 საათამდის და 11—2-დის, ხოლო საღამ. 5—7-დის კვირა-უქმე დღეებში 9—2-დის და საღამ. 5—7-მდის. (წლ.)

ექიმი

ვ. დ. ღამბაშიძე

ორშაბათს, ოთხშაბათს და პარასკევს საღამოს 6—7 საათამდე.

ნიკოლოზოსის ქუჩა, № 46.

კერძო სამკურნალო

ექიმის დ. ა. ბედევანიშვილისა

კუკიაზე, ეკლიოკონიანეცის ქუჩა, (Набережная) სახლი ბბრაძოვისა № 9 მიხეილის ქუჩიდან-კი № 34.

ტელეფონი № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

დილით:

3. 0. ბიბინაძე. კბილის სნეულებანი 8 საათიდან 10 საათამდე

ლ. ი. ალიბეგი. საშარდ., ვენერ. და სიფილ 10—11 ს.

ნ. ტ. მუსელი—ყელისა, ყურისა და ცხვირის სნეულობით შეპყრობილნი. 9—10 ს.

ი. ბ. ახალსელიშვილი—კბილებისა 10—11 საათ.

ა. ზ. ბალალაშვილი. შაკ. და შინაგ. 10—11 ს.

ვ. დ. ღამბაშიძე. შინაგ და ბავშვ. ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ. 11—12 საათ.

ლ. ვ. ბოსენი. ქალის., საშვ. და ბავშვ. (შემოწმება ძიძისა) ოთხშ., პარასკ. და კვირა 11—12 ს.

დ. ა. ბედევანიშვილი—შინაგან, ნერვებისა და ელექტროტერაპია 12—1 ს.

ექიმი ქალი **მ. კ. იოსელიანი**—ქალისა და საბვილო 12—1 ს. საშშ. ხუთშ. შაბათ.

ზრ. ვ. სოკოლოვსკაი—დენტატურობა და ორტოპედია: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით, პარასკევობით და შაბათობით 1—2 საათ.

ვ. ფ. ბაინსტოკოვი—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვებისა—კვირობით 10—12 საათ.

საღამოთი:

ა. ბ. ბალალაშვილი. შინაგ. ბავშ. ყველის ავარა და მიკრო-ქიმიური გამოკვლევანი 5—6 ს.

რ. ბეგი-ფარიგბი 50 კ. ოპერაციები მორიგებით. კრაოტები 3 მან. 5 მანეთამდე. სამკურნალო გადგრთოვებულია ოცი კრაოტით.

(წ.)

46—8 ტელეფონი № 274

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნაბასარიანისა

(კუკიაზე, ეორონოვოის ძველის პირდაპირ) ავადმყოფნი იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა-დღეებს გარდა.

დილაობით,

ბ. ა. ნაბასარიანი. 11—12 ს. სადოსტატრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდე ავადმყოფობანი.

ე. ბ. ჩიტოვანი. 9 საათიდან 10 საათამდე თვალისა. შინაგანისა და ნერვების ავადმყოფობისა.

ბ. ბ. ავეტისიანი. 10—11 საათამდე—ყანისა, ვენერიული და ხირურგიული ავადმყოფობისა.

ი. ბაბანასოვი. დ. ლ 11—12 საათ. ქალისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.

ქ. ი. ბაქლიშვილი. 12—1 საათ. ყელისა, ყურისა და ცხვირის ავადმყოფობანი.

ზ. ა. თარხანოვი. 1—1½ საათ. შინაგანის და ბავშვებისა ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით.

ა. ბ. ქარაპეტიანი. 1—1½ საათ. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა—სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.

საღამოთი:

ნ. ნ. როსტომიშვილი. 5—6 ს. ხირურგიული და კანის ავადმყოფობისა (ელექტრო-ტერაპია

ბ. ს. ლევი. 6—7 საათ. ნერვებისა (ელექტროტერაპისა), შინაგანი და ვენერიული ავადმყოფობისა.

ქალი ექიმი **ა. ი. ზაქარიანი.** 7—7 საათ. ქალისა და სბვილო ავადმყოფობისა.

ბ. ა. თარხანოვი. 7½—8 საათ. ბავშვებისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.

ბ. ა. ნაბასარიანი. 8½—8 ს.

ს. ტ. ალვანიტაკი. 11—1 ს. უკეთებს სახლში მსურველთ მასსაჟს, ელექტრის ყვავილს და გამართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშნენთ.

რ.ეკვა-დარიგებისა და რეკეტების დაწერის ფასი ათი შაური, დარიბთათვის უფასოდ; ფასი ჯინსილიეფისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნ ვ ა ს ა ნ ა ბ ი ნ ი ნ.

Первая частная лѣчебница д-ра *Насасардіана.* Тифлисъ противъ памятн. Воронцова.

(წლ.)

ტფილისი, 20 ნოემბერი.

ამას წინად ეახეთის მევენახეთა გაეპრავებულ მდგომარეობას შეეხეთ და, სხვათა შორის, აღენიშნეთ, რომ „ეახეთის მევენახეთა საზოგადოება“, რომელსაც შეუძლიან და ზნეობრივად მოვალეცა ქირისუფლობა გაეწიოს ეახეთ მევენახეთ, განურჩევლად წოდებისა და შეძლებისა, ისეთ პატრონობასა და მფარველობას ვერ უწევს მევენახეთ, როგორიც მოსალოდნელი იყო: ჯერ ერთი, რომ „საზოგადოება“-კი არ უფიდელებს მსურველთ წეგრად ნაყენერო, არამედ აბრკოლებს კიდეც, და ამის გამო „საზოგადოებას“ ბევრად უფრო ნაკლები ჰყავს წევრთა რიცხვი, ვიდრე შეუძლიან იყოდეთ. მეორეც ისა, რომ „საზოგადოების“ ღვინო შედარებით უფრო ძვირია სხვა ფირმების ეახურ ღვინოზე და ამის გამო ბევრად ნაკლები სადღება, ვიდრე შეიძლება **გასადება.**

ამის წყალობით იმ მევენახეთ, რომელნიც „საზოგადოების“ გარეშე დარჩნენ, ისე ჭარეტენ და ჰყიდეთ ნარჩ სირაჯეთ, რაც, როგორც-კი შეუძლიანთ.

ეს გახლდათ ჩვენი აზრი და დღესაც ამავე აზრისა ვართ; მხოლოდ ზოგიერთნი არ გვეთანხმებიან. მაგ., ჯერ ბ-ნმა ნადიკარელმა (იხ. «ენ. ფურც.» № 2304) და შემდეგ თ-დმა ს. ეახეთნიშვილმა (იხ. «იეფოია» №№ 237, 238) ვრცელი წერილები დაბეჭდეს საკამათო საგნის გამოსარკვევად. მაგრამ, თუ კარგად ჩავუკვირდებით ამ წერილებს, კიდევ უფრო ცხადად მტკიცდება ჩვენის მოსაზრების სიმართლე.

ბ-ნი ნადიკარელი ბრძანებს: «როცა საზოგადოების კრებას აღენიშნავე რიცხვი ახალ წევრებისა, გამგეობას მიეცია ალნიშნული რეკომენდაცია». საქმეც ის გახლავთ, აღენიშნავს-კი ყოველთვის საზოგადო კრებას ეგვალ მსურველთა რიცხვი, თუ მხოლოდ რჩეულნი უცვნია ილმე «საზოგადოების» წევრობის ღირსად? ბ-ნი ნადიკარელი იქმსაც-კი ბრძანებს,—«ეახეთის მევენახეთა საზოგადოება» ბბაზედ და სამ შაურადაც ჰყიდის ბოთლ ღვინოსაო. ეს ამბავი პირველად გვესმის. «საზოგადოების» უმთავრესი საწყობნი ტფილისშია და, მაშასადამე, ღვინოსაც აქ უფრო იაფად უნდა ჰყიდდეს, ვიდრე სხვაგან სადმე. მხოლოდ აქ, ქალაქში, მთავარ საწყობებში 25 კაპიკად ჰყიდიან ბოთლსა (თუ ასობით მიიაქვს ვისმე, მაშინ 22½ კაპიკად უთმობენ); სხვაგან-კი ყოველგან 30 კაპიკად ჰფასობს, როგორც ზედვე აწერია.

ი-დ ს. ეახეთნიშვილი ბრძანებს,—ღვინის ფასის დაკლებას, 25 კაპ. მაგივრად 20 კაპ. გაყიდვას, მინიცა და მაინც დიდი მნიშვნელობა არ ექნება, რადგან «საზოგადოების» მეტოქეებს შეუძლიანთ კიდევ უფრო დასწიონ ღვინის მაზანდა. გარდა ამისა, თუ ვინმე გავიაზეთო, ჩვენც ისე იაფად უნდა ვიყიდოთ მევენახეთაგან, როგორც დღეს მთაგან სირაჯები ყიდულობენ, და განა სულ ერთი არაა მევენახისათვის, ჩვენ ვიყიდოთ მისგან ჩალის ფასად ღვინოს, თუ ვინმე სირაჯი. ჯერ ერთი ისა, რომ არაა სულ ერთი მევენახისათვის ისა, ვინც მის ღვინოს ყიდულობს: ძვირად საპოვნია მისთანა გონება-დაბშული მეურნე-მევენახე, რომელსაც არ ესმოდეს, რომ თუ ვინც ერთსა და იმავე კარეშოვაში, ისეთ დიდსა და საიმედო დაწესებულებასთან, როგორიცაა «მევენახეთა საზოგადოება» უფრო სარფაა საქმის დაკერა, ვიდრე არეფთინა-კირაკეზასთან, რომელიც სულთა მხუთავივით ადგია თავსა. რაც უნდა უვიცი და შეუგნებელი იყოს მევენახე, ასეთ შემთხვევაში, ისაი ორმოცდახუთმეტი მაინც „საზოგადოებას“ უფრო მიჰკერძავს, ვიდრე ეიგინდარი სირაჯსა. ახლა ესეც ქვეთ, რომ მევენახისთვის სულ ერთია, ვისაც მიჰყიდის ღვინოს ჩალის ფასად—საზოგადოებას, თუ კერძო ვაჭარს. მაგრამ იმისთვის თუ სულ ერთია, „საზოგადოებას“-კი აწყენს ჩალის ფასად ჩაგდოს ხელში ღვინო? ამით ხომ ორნაირი საზიანოებლობა ექნება: ღვინოსაც იაფად ჰყიდულობს და ფურნელ-სირაჯსაც უსპობს ღონისძიებას ეახური ღვინო შეიძინოს და მეტოქეობა გაუწიოს „საზოგადოებას“.

ზოგიერთნი გაიძახიან,—ბევრი არაფერი მნიშვნელობა ექნება „ეახეთის საზოგადოებამ რომ დასწიოს ღვინის ფასი და 30 კაპ. მაგივრად ბბაზათ გაჰხადოს ბოთლია. მაგრამ ამის თქმა მხოლოდ იმის შეუძლიანთ, ვისაც სრულიად არა გაგებულა-რა ალებ-მიცემობისა: არამც თუ „ერთ მესამედ ფასის დაკლებას საქონელზე, არამედ ერთის ფარის მეტ-ნაკლებობაც გადაჰყანერავს ვაჭრობის სასწორს. ეს საინბანო ჭეშმარიტებაა კომერციისა. *)

ბევეტნენი, —ბევრნი წევრნი რომ მიიღოს „საზოგადოებამ“, ბევრი საგანგებოდ მოწყობილი სარდაფი დასჭირდება და ამაებს-კი ბევრი ფული უნდაო. ახორებულია, ღმერთმანი! საუკეთესო და საუპირატესო საქმე კაცს ხელში ეჭიროს და კიდევ იმას სჩიოდეს,—უხეიროდ მიტომ მიმყავს საქმე, რომ ყველფერი მზა-მზარეული არა მაქვსო; წინაამძღოლობა და მეთოფორობაც იმასა ჰქვიან, როცა კაცი ერთს საქმეს მეორეს მოაბამ, მეორეს მესამესა და ამ სახით გაძლიერდები და მდგომარეობის ბატონად გახდები. თუ საუკეთესო ეახური ღვინოებიც მიეცეთ, ფულიც ბლომად ფი საგანგებო სარდაფებიც, ნეტავ ვინ იქნება ისეთი საპყარი, რომ კარგად ვერ წაიყვანოს საქმე?!

წინა წერილშია აღენიშნეთ, ჩვენდა სასიამოვნოდ,—„საზოგადოების“ საქმეები კარგად წავიდაო. მხოლოდ ისიც დაესძინეთ, რომ კიდევ ბევრად უკეთ წაყვანა შეიძლებოდა, რომ „საზოგადოების“ ხელმძღვანელთ მეტი მხნეობა და გამჭრიახობა გამოეჩინათო. თუ დღეს ათობით

*) ამ ყამად ქალაქში დიდ ძალი წმინდა ეახური ღვინოა ჩამოხიდული ყოველად უზადო, რომელიც არც ერთ ფირმის პირველ ნომერ ღვინოს არ დაუჯდება ღირსებითი, და ვედრო 2 მ. 40 კ. იყიდება. ე. ი. ბოთლი 15 კაპ.

ანგარიშში ენ მოგებას, შეეძლოთ ასობითაც ჭ�-ნოდათ, რომ მეტი უნარი გამოეჩინათ ალეკ-მიცემობაში.

მგონია არავისთვის საიდუმლო არ უნდა იყოს ის ამბავი, რომ ამ უკანასკნელ ხანად არა ერთი და ორი კერეტა მოხდა „საზოგადოების“ გარეშე დარჩენილ მეეკნახეთა, რომ ახალი საზოგადოება მაინც დაიარსონ და სამუდამოდ ჩარჩირიაჯთა საწველ ფურად არ დარჩნენ.

თუმცა ბ-ნი ნადიკერელი გვანუგეშებს, —კარგათ წავა ახალ საზოგადოების საქმე, თუ მკოდნე და გაფლენიანი მეთაური ეყოლია, მაგრამ ჩვენ კი სრულიად წინააღმდეგის აზრისა ვართ (ილ სწორედ ამან გამოიწვია ჩვენი პირველი წერილი): ამ ორ საზოგადოებათა შორის ისეთი მეტოქეობა ასტყდება, როგორც ყოველ სავაჭრო საქმეში, რომ მეტად შეაფერხებენ ეროვნულ განვითარებაღორძინებას. ერთნაირად საშუალნარო ოქნება ყოველ რიგიან ქართველისათვის, რომელიც უნდა დაინაგროს. აი, ეს მოსალოდნელი ხიფათი უნდა ეგალოვანოთ-ნოს დაკვირვებით „ეახეთის საზოგადოებამ“ და შეეცადოს ამ თავითვე მის თავიდგან აცილებას.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ

ᲒᲒᲒ კავკასიის მთავარ-მართველის თავადის გ. ს. გოლიცინის ᲯᲐᲜᲛᲠᲗᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲑᲘᲣᲚᲔᲢᲔᲜᲘ: ᲪᲘᲛᲨᲘᲠᲝᲑᲐ ᲓᲘᲚᲘᲗ 37,3, ᲡᲐᲦᲐᲛᲝᲗᲐ 37,2, ᲞᲣᲚᲘ 64. თვითგრძნობიერება საკმაოდ კარგი აქვს. ღონე ემატება. ᲔᲜᲗᲝᲜᲘᲡ ᲜᲘᲨᲜᲘᲗ ᲪᲘᲢᲚᲘ ᲔᲢᲘᲛᲝ. ᲑᲔᲚᲘ ᲔᲤᲠᲘᲗ ᲫᲔᲛᲘᲗᲘ: მალინინი, ჩუდნოფსკი, რუდენკო და გოდმსკი.

18 ნოემბერი, საღამოს 8 საათი.

ᲒᲒᲒ ყაზბეგის ქალთა სკოლის სასარგებლოდ ტფილისის სახელმწიფო თეატრში ორშაბათს, 1 ᲥᲠᲘᲚᲢᲝᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲬᲘᲡᲣᲚი ოპერა „ᲙᲐᲛᲘᲜᲘ“ ნ. ფიფნერის მონაწილეობით. იმედია, საზოგადოება არ მოაკლებს თავის ყურადღებას და დაესწრება ოპერას, რითაც ᲑᲔᲚᲘ გაუმართავს კეთილ და სასარგებლო საქმეს.

ᲒᲒᲒ ᲗᲣᲓᲘᲓᲘᲓᲘᲓᲐᲛ გვწერენ, რომ ᲗᲣᲓᲘᲓᲘᲓᲘ მაზრის სამოვდელოებას გაუუზავნია ქალალი რუსეთის უმაღლეს მთავრობისათვის და ᲗᲮᲝᲕᲜᲝᲜᲐ, რომ გურია სამეგრელოს სამოდელ-მთავრო კეთილი დატოვებულ იქმნას ისევ ქალაქ ფოთში და არ იქმნას გადაანცული ქ. ბათომს.

ᲒᲒᲒ როგორც ახალსენაკიდან გვწერენ, ᲥᲗᲝᲗᲐᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ სასულიერო სემინარიის წინადადების თანახმად, ახალ-ᲡᲐᲥᲐᲚᲘᲡ სასულიერო ს�ულებლის გამგეობამ განიხილა საკითხი იმის შესახებ, საჭიროა თუ არა ამ სასწავლებელში მეგრელთათვის სალიტერატურო ქართულის ენის სწავლება.

ᲒᲒᲒ ᲥᲗᲝᲗᲐᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲝᲚᲥᲘᲡ სასამართლოს სესსიონმ ქ. სოხუმში 13 ნოემბრის გაარჩია საქმე სოხუმის ქალაქის ნამოუთავაზალის ბერეწნისა, რომელიც თ. სახოკიას ᲐᲑᲠᲐᲛᲚᲘᲫᲔ, 1900 წელს, შეეთანხმოფა მომაყენაო. ᲑᲠᲐᲖᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲣᲐᲠᲐᲧᲝ თ. სახოკიას მიერ დანაშაულობის ჩადენა და ᲑᲠᲐᲖᲘᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ გამართლებას თხო ᲣᲪᲝᲓ. სასამართლომ თ. სახოკია დაუჯარა 75 მანეთით.

ᲒᲒᲒ სამოუდ-მოქმედო სამინისტროს გაანუზრახავს ჩაის ბუჩქის მოყვანა შეასწავლოს ᲮᲐᲚᲑᲘ ᲙᲐᲙᲐᲡᲘᲐᲨᲘ და დაუფავიანა აგრონომ ტიმოფეევისათვის შეადგინოს წინგაკი ამ საგნის შესახებ, ᲩᲐᲬᲘᲠᲝᲜᲘᲡ შესაფერი სურათები და გადაათარგმნინოს ქართულად, რომ დაიბეჭდოს ᲮᲐᲚᲑᲘᲡ შესაკეთებლად.

ᲒᲒᲒ ᲛᲐᲠᲗᲘᲡ, 21 ნოემბერს, ტფილისის საკანონმდებლო ᲓᲔᲓᲐᲗᲐ სასწავლებლის ეკკლესიის დღეობაა.

ᲒᲒᲒ შაბათს, 22 ნოემბერს, ტფილისის ᲙᲐᲠᲢᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲘᲡ დარბაზში საეკვეთო საღამო იქმნება სალიტერატურო და საკონსერვატორ განყოფილებით, ᲐᲮᲚᲐᲓ დაარსებულ ᲑᲘᲑᲚᲘᲗᲐ საზოგადოების სასარგებლოდ.

ᲒᲒᲒ ქალაქის სკოლების გამგე კომისიის თავმᲯᲓᲝᲛᲐᲠᲔᲓ ტფილისის გუბერნატორმა დაამტკიცა თ-დი ვ. ს. მიქელაძე.

ᲒᲒᲒ ᲐᲛᲘᲡ შემდეგ რკინის გზის სამსახურში მხლოდ იმ ქალებს მიიღებენ, რომლებსაც დედათა გიმნაზიებში დაუთავრებიათ სწავლა.

სწავლის ᲪᲔᲜᲗᲘ მოსთხოვენ იმათაც, ვისაც სადგურების უფროსის ადგილის მიღება უნდა.

ᲒᲒᲒ კუკიის მართლ-მადიდებელთა სასაფლაოს ეკკლესიასთან ᲐᲠᲡᲣᲚᲘᲡ სამრევლო სკოლის მასწავლებელმა ქალმა Გ—ძემ სამსახურს თავი დანებება. მის ადგილას ᲯᲐᲠ არავინ არის განწესებული ქართულის ენის მასწავლებლად, თუმცა ამ სკოლაში ორმოცამდე ქართველი ბავშვი სწავლობს, რაც შეიდგენს თითქმის სამს მეოთხედს შეგირდებისას.

ᲒᲒᲒ ᲒᲣᲨᲘᲜ-ᲬᲘᲜ, 18 ნოემბერს, ტფილისის მოქალაქეებმა მიხეილ ᲑᲐᲠᲐᲛᲘᲫᲔ და კონსტანტინე ᲑᲝᲚᲨᲝᲛᲘᲡ განცხადება შეიტანეს ქალაქის გამგეობაში. სოხოვენ, ᲜᲔᲑᲐ მოგვეცეთ ᲪᲔᲚᲘᲗ რკინის გზა ᲒᲣᲚᲛᲐᲠᲗᲗᲝᲗ ნიკოლოოოზის მოედნიდან მახათას გორამდე, სადაც უნდა აშენდეს ᲭᲘᲚᲘᲡᲐ ᲬᲘᲜᲐᲡᲬᲐᲠᲛᲔᲢᲧᲔᲚᲘᲡ ეკკლესიათ. ᲑᲐᲠᲘᲡᲐ და ᲑᲝᲚᲨᲝᲛᲘᲡ გზის გაყვანას აპირობენ ნიკოლოოზის მოედნიდან არსენალისა, ᲚᲐᲠᲩᲘᲕᲠᲘᲡა, ალექსანდროოოლისა და ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘᲡ ᲥᲣᲩᲘᲗᲐᲜ. საკონცესიო ვადად თხოულობენ დადებულ იქნას 30 ᲬᲚᲘᲡᲬᲐᲓ. ᲙᲝᲜᲪᲔᲡᲘᲝᲜᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ქალაქის სასარგებლოდ გადაიხდინონ 5% მთელის შემოსავლისას, ᲒᲝᲜᲬᲘᲗᲐ ᲛᲧᲦᲠᲘᲗᲐᲜ გადახდებათ ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲝᲖᲘᲡ მოედნიდან არსენალამდე 3 კაპ., ᲑᲝᲚᲛᲘᲗ მახათის გორამდე 5 კაპ.

ᲒᲒᲒ როგორც ᲜᲐᲗᲔᲚᲘᲐᲓ შევიტყეთ, ტფილისის სამკურნალოს ეკკლესიის წინამძღვრად ᲜᲐᲛᲧᲝᲤᲘ და მერე ᲬᲐᲨᲐᲮᲘᲜᲘᲡ გადაყვანილს მღვდელს მ. ეასილ კარბელაშვილს, რომელიც ᲬᲐᲠᲘᲣᲚᲘ ᲬᲐᲨᲣᲭᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲘᲧᲝ ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲚᲐ ᲡᲐᲡᲐᲛᲠᲗᲚᲝ ᲛᲮᲐᲠᲨᲘ, ᲣᲬᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲐ ᲡᲘᲜᲛᲓᲐ დაუნიშნა ერთ-ᲓᲠᲝᲒᲘᲗᲘ ᲨᲘᲛᲬᲘᲠᲝᲑᲐᲓ და სამკურნალოდ ო�იი თუშეთ. მამა ეასილის დაბრილი მხარი თუმცა ᲣᲩᲠᲘᲚᲐ და ᲛᲬᲘᲠᲔᲓ ᲪᲐᲜᲘᲗ-ᲚᲔᲑᲘ ᲐᲚᲐᲠᲐ ᲐᲥᲕᲗ, მაგრამ მკლავს მაინც თავისუფლად ვერა ᲮᲛᲐᲠᲝᲑᲡ, ᲮᲔᲚᲘ ᲣᲤᲣᲜᲓ. ᲡᲐᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲚᲝᲛᲘ თ. სახოკია დაუჯარა 75 მანეთით.

ᲒᲒᲒ სამოუდ-მოქმედო სამინისტროს გაანუზრახავს ჩაის ბუჩქის მოყვანა შეასწავლოს ᲮᲐᲚᲑᲘᲡ ᲙᲐᲙᲐᲡᲘᲐᲨᲘ და დაუფავიანა აგრონომ ტიმოფეევისათვის შეადგინოს წინგაკი ამ საგნის შესახებ, ᲩᲐᲬᲘᲠᲝᲜᲘᲡ შესაფერი სურათები და გადაათარგმნინოს ქართულად, რომ დაიბეჭდოს ᲮᲐᲚᲑᲘᲡ შესაკეთებლად.

ᲒᲒᲒ ᲗᲔᲠᲗᲘᲡ, 21 ნოემბერს, ტფილისის საკანონმდ. სასწავლებლის ეკკლესიის დღეობაა.

ᲒᲒᲒ შაბათს, 22 ნოემბერს, ტფილისის ᲙᲐᲠᲢᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲘᲡ დარბაზში საეკვეთო საღამო იქმნება სალიტერატურო და საკონსერვატორ განყოფილებით, ᲐᲮᲚᲐᲓ დაარსებულ ᲑᲘᲑᲚᲘᲗᲐ საზოგადოების სასარგებლოდ.

ᲒᲒᲒ ქალაქის სკოლების გამგე კომისიის თავმᲯᲓᲝᲛᲐᲠᲔᲓ ტფილისის გუბერნატორმა დაამტკიცა თ-დი ვ. ს. მიქელაძე.

ᲒᲒᲒ ᲐᲛᲘᲡ შემდეგ რკინის გზის სამსახურში მხლოდ იმ ქალებს მიიღებენ, რომლებსაც დედათა გიმნაზიებში დაუთავრებიათ სწავლა.

სწავლის ᲪᲔᲜᲗᲘ მოსთხოვენ იმათაც, ვისაც სადგურების უფროსის ადგილის მიღება უნდა.

ᲒᲒᲒ კუკიის მართლ-მადიდებელთა სასაფლაოს ეკკლესიასთან ᲐᲠᲡᲣᲚᲘᲡ სამრევლო სკოლის მასწავლებელმა ქალმა Გ—ძემ სამსახურს თავი დანებება. მის ადგილას ᲯᲐᲠ არავინ არის განწესებული ქართულის ენის მასწავლებლად, თუმცა ამ სკოლაში ორმოცამდე ქართველი ბავშვი სწავლობს, რაც შეიდგენს თითქმის სამს მეოთხედს შეგირდებისას.

ᲒᲒᲒ ᲒᲣᲨᲘᲜ-ᲬᲘᲜ, 18 ნოემბერს, ტფილისის მოქალაქეებმა მიხეილ ᲑᲐᲠᲐᲛᲘᲫᲔ და კონსტანტინე ᲑᲝᲚᲨᲝᲛᲘᲡ განცხადება შეიტანეს ქალაქის გამგეობაში. სოხოვენ, ᲜᲔᲑᲐ მოგვეცეთ ᲪᲔᲚᲘᲗ რკინის გზა ᲒᲣᲚᲛᲐᲠᲗᲗᲝᲗ ნიკოლოოზის მოედნიდან მახათას გორამდე, სადაც უნდა აშენდეს ᲭᲘᲚᲘᲡᲐ ᲬᲘᲜᲐᲡᲬᲐᲠᲛᲔᲢᲧᲔᲚᲘᲡ ეკკლესიათ. ᲑᲐᲠᲘᲡᲐ და ᲑᲝᲚᲨᲝᲛᲘᲡ გზის გაყვანას აპირობენ ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲝᲖᲘᲡ მოედნიდან არსენალისა, ᲚᲐᲠᲩᲘᲕᲠᲘᲡა, ალექსანდროოოლისა და ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘᲡ ᲥᲣᲩᲘᲗᲐᲜ. საკონცესიო ვადად თხოულობენ დადებულ იქნას 30 ᲬᲚᲘᲡᲬᲐᲓ. ᲙᲝᲜᲪᲔᲡᲘᲝᲜᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ქალაქის სასარგებლოდ გადაიხდინონ 5% მთელის შემოსავლისას, ᲒᲝᲜᲬᲘᲗᲐ ᲛᲧᲦᲠᲘᲗᲐᲜ გადახდებათ ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲝᲖᲘᲡ მოედნიდან არსენალამდე 3 კაპ., ᲑᲝᲚᲛᲘᲗ მახათის გორამდე 5 კაპ.

ᲒᲒᲒ როგორც ᲜᲐᲗᲔᲚᲘᲐᲓ შევიტყეთ, ტფილისის სამკურნალოს ეკკლესიის წინამძღვრად ᲜᲐᲛᲧᲝᲤᲘ და მერე ᲬᲐᲨᲐᲮᲘᲜᲘᲡ გადაყვანილს მღვდელს მ. ეასილ კარბელაშვილს, რომელიც ᲬᲐᲠᲘᲣᲚᲘ ᲬᲐᲨᲣᲭᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝ ᲘᲧᲝ ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲚᲐ ᲡᲐᲡᲐᲛᲠᲗᲚᲝ ᲛᲮᲐᲠᲨᲘ, ᲣᲬᲛᲘᲜᲓᲘᲡᲐ ᲡᲘᲜᲛᲓᲐ დაუნიშნა ერთ-ᲓᲠᲝᲒᲘᲗᲘ ᲨᲘᲛᲬᲘᲠᲝᲑᲐᲓ და სამკურნალოდ ოcciიი თუშეთ. მამა ეასილის დაბრილი მხარი თუმცა ᲣᲩᲠᲘᲚᲐ და ᲛᲬᲘᲠᲔᲓ ᲪᲐᲜᲘᲗ-ᲚᲔᲑᲘ ᲐᲚᲐᲠᲐ ᲐᲥᲕᲗ, მაგრამ მკლავს მაინც თავისუფლად ვერა ᲮᲛᲐᲠᲝᲑᲡ, ᲮᲔᲚᲘ ᲣᲤᲣᲜᲓ

ვა მოელის. როგორც თავის თავის უზომოᲛᲘ სიყვარული და ტრფიალი, ისე შეძლება და ᲮᲔᲚᲘᲝᲜ გიეური სწეულება, ადამიანის დამღუბავი. ორივე თავიდგან ასაკდენია და, თუ ეს არ მოხერხდება, ამ ორში ისევ პირველის არჩევა სჯობს: უმᲯობესია გიეურ სოაცნებო ტრფიალებას გადაჰყვეს კაცი, ვიდრე თავისთაკენ მძაფლარებაში და ᲮᲔᲚᲘᲡ დაღრჩოს.

ეს ᲮᲔᲚᲐᲠᲘ-მითი მაგონდება, როდესაც გაეითვალისწინებ ᲮᲝᲚᲛᲘ სომხებისა და ქართველ ᲠᲔᲚᲘᲒᲘᲒᲠᲔᲚᲘᲡᲘᲡ სხვა-დასხვა გვარ ᲨᲠᲐᲛᲐ-ᲛᲝᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲐᲡ. სომხებს იმდენად უყვარსთ თავისი ეროᲜᲘᲚᲘ და თავისი თავი, რომ ᲮᲨᲘᲠᲐᲓ, გადაᲪᲐᲠᲩᲔᲑᲣᲚᲘ ᲝᲠᲬᲘᲚᲘᲡ ᲒᲐᲪᲘᲪᲔᲑᲣᲚᲘᲡ, სიმართლეს აღარ დასდეგვენ; იᲩᲘᲛᲔᲑᲔ, რაც არ შეᲭᲔᲤᲠᲘᲗ და ითვისებენ, რაც არ ეკუთვᲜᲘᲗ!.. მაგალითად: „შუაგეული საქართველოᲛ-კი ძველი სასომხეთოᲐᲐ“, „ᲘᲕᲔᲠᲘᲔᲗᲘ ᲪᲘᲜᲝ-ᲓᲐᲠᲑᲐᲖᲘᲗᲐ ᲩᲐᲒᲔᲚᲘ ᲛᲔᲣᲒᲔᲑᲘᲡ ᲐᲒᲐᲒᲔᲗᲘᲡ ᲧᲝᲕᲚᲔᲑᲐ“.

„ქართველებს ანბანი მესროᲛᲐᲛ მიᲪᲔᲐ“, „ᲜᲘᲜᲝ, ქართველთა განმანათლებელი, სომხის ქალი იყოო“ და სხვანი. განა იმათ არ იციან, რომ ესეები ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲪᲣᲧᲝᲠᲔᲜᲘ? იციან, მაგრამ თავის თავის სიყვარულს ნარგᲠᲔᲜᲘᲗᲐᲛᲓᲔ მიᲣᲧᲕᲔᲜᲘᲐ ისინი და, არა თუ ᲔᲠᲝᲕᲜᲘᲗ სარგებლობენ, ᲪᲣᲧᲝᲠᲔᲡᲘᲪ-კი უნდათ ᲩᲐᲛᲠᲩᲮᲜᲔᲑᲘᲡ, და იმდენადაც გაᲪᲘᲪᲔᲑᲣᲚᲘᲐ არიან თავის თავის ᲢᲠᲤᲘᲐᲚᲘᲗᲐᲜ, რომ მზად არიან ᲔᲜᲐᲚᲔᲑᲘ ᲧᲕᲔᲚᲐ გადაჰყᲠᲔᲑᲔ. „ᲛᲐᲛᲘᲪ მიᲧᲕᲐᲠᲗ, ᲓᲔᲓᲐᲪ მიᲧᲕᲐᲠᲗ, თავი-კი ᲧᲕᲔᲚᲘᲡ ᲛᲝᲠᲩᲔᲜᲘᲐᲠᲗ“, ᲗᲥᲛᲘᲐᲗ.

ᲒᲣᲨᲘᲜ ᲓᲘᲚᲘᲗ, 9½ საათზე, რუსთა ᲥᲣᲩᲐᲖᲔ, ე. ᲮᲔᲚᲐᲫᲘᲡ სტᲐᲛᲑᲘᲡ პირდაპირ რკინის გზის ვიგონი გაკანებული მიდიოდა და იმ დროს მიმავალი. ᲘᲕᲘᲪ ᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲥᲕᲘᲗ მოიქცია. ვიგონი შეეᲩᲝᲠᲓᲐ, რადგან თᲘᲗᲔᲚᲘᲗ ᲗᲔᲚᲘᲗ ᲕᲔᲠ გადიარეს. საბრალო. ᲣᲠᲐᲜᲘᲔᲚᲘ მოაᲩᲠᲘᲡ ᲚᲘᲜᲔᲑᲘ დგას და გრძნობაზედ მოიᲧᲕᲐᲜᲔᲑᲐ, მაგრამ მისი სიცოცხლე საᲫᲘᲗᲮᲝ. რადგან თავი მეტად ᲛᲘᲛᲘᲫᲘᲗ ᲐᲥᲕᲗ ᲮᲐᲕᲠᲔᲑᲣᲚᲘ. ამბობენ, ქართველი მᲫᲘᲔᲚᲘᲐᲝ, თუმცა დასისᲚᲔᲜᲘᲗᲔᲚ სახეზედ კაცი ᲔᲠᲝᲕᲝᲛᲝᲑᲐᲡᲐ-კი ᲕᲔᲠ გამოიცნობდა.

ᲩᲕᲔᲜᲘᲗᲔᲑᲣᲠᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

ᲡᲐᲛᲝᲒᲠᲔᲚᲝ.:—ᲛᲔᲯᲘᲜᲐᲠᲝᲑᲐ, — ᲛᲝᲭᲣᲜᲯᲔᲑᲐ. — ᲣᲒᲠᲝᲑᲐ. — ᲒᲐᲫᲐᲠᲒᲣᲚᲘ ᲪᲮᲝᲜᲐᲠᲘ. — ᲡᲯᲝᲯᲝᲚᲘ ᲡᲐᲛᲘᲠᲘ.

სამეგრელო კოტტა, ტურფა, ᲑᲣᲜᲔᲑᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲧᲝᲕᲔᲚᲘᲡ სიკეთით შემკული მხარეა კავკასიისა. ნოყიერი ნიადაგი, ᲯᲐᲜᲛᲝᲗᲔᲚᲘ ᲰᲐᲘᲠᲘ, მᲨᲕᲔᲜᲘᲔᲠᲘ ᲬᲧᲚᲘ ძალაუნებურად იზიდავს ადამიანს სამეგრელოსკენ მის მშვენიერების დასათვალიერებლად. მაგრამ ამ ბოლო დროს აქაც ᲩᲘᲠᲔ თავი მოაᲬᲘᲜᲐᲦᲛᲐᲗ და ᲐᲘᲛᲧᲝᲗ მეგრელი თავის საᲧᲕᲐᲠᲔᲚᲘ სამეგრელოდან გიიᲗᲬᲔᲣᲚᲘ სადᲐᲖ ᲨᲠᲘᲡ ᲤᲣᲤᲣᲚᲘ საᲨᲕᲔᲜᲔᲚᲐᲝ.

განგებ დავიარე სამეგრელოს ᲖᲝᲒᲘᲠᲗᲘ სოფელი, გავიცანი ᲑᲘᲠᲔᲜი ᲛᲧᲐᲮᲝᲑᲘᲗ, და ნთლიდ დავრᲬᲛᲔᲑᲓი, რომ სამეგრ ᲔᲚᲝᲡ ᲛᲧᲐᲮᲝᲑᲘᲗ ძალიან ᲪᲘᲢᲝ ᲛᲘᲝᲜᲐᲕᲐᲗᲐ სიᲪᲘᲪᲮᲚᲘᲗ სავსე ახალგაზᲓᲝᲜᲘ: ᲖᲝᲒᲘᲠ ᲯᲐᲠᲘᲚ-ᲙᲐᲪᲐᲓ არის გაᲬᲕᲣᲚᲘ და ᲗᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲗ ᲡᲐᲚᲐᲠᲘᲡᲐᲜᲔᲑᲘ ᲐᲠᲘᲜᲘ; ᲖᲝᲒᲘᲠ ᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲑᲨᲘ ᲬᲘᲣᲚᲘᲗ და ᲫᲘᲠᲗᲐᲚᲐᲜᲘ ᲖᲐᲕᲝᲒᲠᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲑᲘᲜᲐᲕᲔᲑᲣᲚᲘ, ᲖᲝᲒᲘᲠ ᲥᲐᲚᲘᲗᲐᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲬᲣᲚᲘ და ᲛᲝᲚᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐᲑᲘᲜᲐᲕᲔᲑᲣᲚᲘ, ᲖᲝᲒᲘᲠ ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲜᲐᲛᲘᲡᲐᲜᲘ ᲓᲐᲚᲔᲑᲣᲚᲘ, ᲛᲝᲬᲣᲛᲑᲐᲠᲘᲗᲘᲗ ᲓᲐᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲬᲘᲣᲚᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ.

ᲠᲐᲛ ᲒᲐᲛᲝᲩᲜᲓᲐ ᲛᲐᲚᲔᲠᲘᲡ ᲓᲐᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲓᲐᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲐᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ.

ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲜᲐᲛᲘᲡᲐᲜᲘᲗ ᲓᲐᲚ

თა შესახების კანონმდებლობის შეცვლის პროექტის თაობაზედ და როგორ უნდა შეეფარებოს იგი კანონ-მდებლობა ამა თუ იმ ადგილის განსხვავებულ ვითარებას.

— გუშინ, 18 ნოემბერს დაიწყო პეტერბურგში ბუნობა ფინანსთა სამინისტროს მიერ მოწვეული საბჭოო კომიტეტის წარმომადგენელთა. ბუნობამ უნდა განიხილოს ყველა ის საგანი და შეაჯამ

ბ) ბათომიდან გიმოდის:

ტფილის-ბაქრისაკენ: 1) დილის 9 ს. 32 წ. 2) ღამის 12 ს. 8 წ.

გ) ბაქოდან:

ტფილის-ბათუმისაკენ: 1) შუადღის 1 ს. 48 წ. 2) ღამის 11 ს. 28 წ. 3) დილის 4 ს. 48 წ. (მხოლოდ პარასკევობით); 4) დილის 4 ს. 8 წ.

დ) ქუთაისიდან:

ბათუმისაკენ: 1) შუადღის 3 ს. 18 წ. 2) ღამის 1 ს. 58 წ.

ტფილის-ბაქრისაკენ: ღამის 3 ს. 58 წ.

ე) შორაპნიდან:

ჰიათურა-დარაკვეთისაკენ: 1) დილის 6 ს. 58 წ. 2) საღამოს 5 ს. 58 წ.

ვ) დარგვეთიდან:

შორაპანისაკენ: 1) დილის 11 ს. 43 წ. 2) ღამის 10 ს. 8 წ.

გამოსაღები ცნობები.

საეკლესიო მუზეუმი

(სიონის ტაძრის ეზოში)

დათვალიერება შეიძლება საამშაბათოებითი და ხუთშაბათობით 9—11 სათამდე და კვირაოთი 10—1 საათამდე, ისაც სხვა დროსა სურს დათვალიერება, შეუძლიან მიმმართოს მუზეუმის გამგეს—ბ-ნ მოსე ჯანიშვილს (მინკვიცის ქ. № 27)

დაწყდა დღე და დამ მორეკეთა ბებია-ქალთა ქალაქის საშეურნალოში, რომელიც მუხრანის ქუჩაზეა და ოდგის საბებია ინსტიტუტში.

ეკეთებ, ვ ისაც დასწერდეს ბებია-ქალი ორსულთა, მშობიარეთა და მეფლოგინეთა ბინაველ დასმარებისთვის, უნდა შეეტანოს ახლად დაარსებულ ბებია-ქალთა დამხმარებელ საზოგადოების სასარგებლოდ ერთი მანეთი.

ტფილისის საზოგადო ჭიგნთ-საცავი

(მთავარ-მართებლის სასახლის ბინრდაბინრ)

1 აპრილიდან 1 ოკტომბრამდე იღება 4 საათზე და იკეტება 6 საათზე შუადღის შემდეგ.

1 ოკტომბრიდან 1 აპრილამდე იღება 12 საათზე და იკეტება 5 საათზე შუადღის შემდეგ. წიგნთ-საცავში მრავალ რუსულ, ქართულ, სომხურსა და ევროპიულ წიგნებს გარდა, ადგილობრივი ეკონალ-გაზეთობაც არის. მკითხველთათვის დიდი დარბაზია მოწყობილი. შესვლა უფასოა.

კვირა-უქმ, დღეს წიგნთ-საცავი დაკეტილია; ზეფხულობითაც 15 აგვისტომდე დაკეტილია.

ეტლების საარუდი ტფილისსა და თელავს შორის.

მამულოვის დილიჟანსი გადის ტფილისიდგან ყოველ დღე დილის 6 საათზედ, თელავიდგან ტფილისს ჩამოდის საღამოს 7 საათზე. ფასი დაბურ ეტლში 4 მან., კოზლაზედ—3 მან. (კანტორა იმყოფება ავლაბარში, კახეთის მოედანზე).

ეტლების საარუდი ტფილისსა და სიღნაღს შორის.

აბოკევის დილიჟანსი კაღის ტფილისიდგან ყოველ დღე დილის 6 საათზე. სიღნაღიდგან ტფილისში ჩამოდის საღამოს 7 საათზე. ფასი კაცზე ვადიან დილიჟანსიკი—4 მან., უვადოში—3 მან.

კავკასიის მუზეუმი

მთავარ-მართებლის სასახლის ბინრდაბინრ)

დათვალიერება შეიძლება სამშაბათს, პარასკევსა და კვირა დღეს, დილის 10 საათიდან 3 საათამდე. შესვლა ერთი აბაზია.

ბინრუტყვა სამკურნალო.

მის იმპერატორებითის უმაღლესობის დიდის მთავრის მიხეილ ნიკოლოზის ძის სახელობაზედ დაარსებული პირუტყვთა მფარველი საზოგადოების საკუთარს სახლში, რიყის ქუჩაზე № 12, ტელეფონი № 536.

ავადმყოფ პირუტყვს სინჯავს ბეითალი კ. ა. ატრენოვი დილის 8 საათიდგან 10-მდე და საღამოს 5 საათიდგან 7-მდე. ამას გარდა სხვა ბეითლებიც. რიგ-რიგად იმყოფებიან სამკურნალოში: ბეითალი ნ. ბრიუკსი $1^1/_2$-დგან 2-მდე და ა. არტემოვიჩი—4-დგან 5-მდე. სამკურნალოში არის ბაგა ავადმყოფ პირუტყვთათვის, სადაც დაეტევა 12 სხვილი და 28 წვრილი საქონელი, ანუ ფრინველი. სამკურნალო ღიებს წამლობისათვის და რჩევისათვის თითო სულზე 20 კაპ. სამკურნალოში ოპერაციებსაც უკეთებენ პირუტყვებს.

მიმოწვლა ეტლებისა კავკასიის გზითა.

კარეტა ვადიანი გადის ტფილისიდგან კვიკვეს 7-სა და 8 საათზედ ღილით, ღამე ჩერდება მლეთში და კვიკვს მიდის საღამოს 7 საათზე.

გარდასახადი:

1	კლასით	15 მან.
2	„	10 „
3	„	5 „

ლინეიკა გადის ტფილისიდგან ნაშუადღევს 3 საათზე, ღამე არსაღ ჩერდება.

გარდასახადი:

1	ადგილისა	6 მ. 80 კ.
2	„	4 „ 80 „

განცხადებანი

ტფილისის ქალაქის გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ მის სხდომაში ამა ნოემბრის 24-ს, ნაშუადღევის 1 საათზე, დანიშნულია ვაჭრობა გასაცემად ოთხის დუქნისა საბაზრო ქუჩის ბოდოს, ალექსანდრეს ბაღის შესავალში, ოთხ-კუთხად შეჭრილ ადგილზე, ვისაც ვაჭრობა უნდა, შეუძლიან განსინჯოს პირობები გამგეობის მეოთხე განყოფილებაში ყოველ დღეს, კვირა-უქმეს გარდა, დილის 9 საათიდგან ნაშუადღევამდე 3 საათამდე. დაბეჭდილი კონკურტები მიიღება ვაჭრობის დაწყებამდე. ვისაც ვაჭრობა სურს, უნდა წარადგინოს ვაჭრობამდე 70 მანათი.

(3—6—1)

ქუთაისში

ს. ბ. თოდუაურ

სამკურნალოში,

რომელიც იმყოფება **მთათა უმაღლესობის ბრინც ალექსანდრე ოლდენბურგელის** მფარველობის ქვეშ, 75 ნაწილია შინაგან, ნერვებისა, საქორეგო, დედათა და თვალით ავადმყოფთათვის, მშობიარეთა განყოფილებით და ქირურგ-მიროს ოპერელ გიმოკვლევთა კაბინეტით. გადამდებ. სენითა და სულით ავადმყოფთ სამკურნალო არ ღებულობს.

ფასი დღე-ღამეში ჭამა-სმისა და მკურნალობისათვის 1 მანათიდან 3 მანეთამდე.

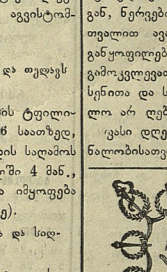

ტფილისის ქალაქის გამგეობა

იწვევს იმ პირთ, ვისაც ჭსურს იკისროს ბრანტის კუბიკების წარმოდგენა ქალაქის ქუჩების საუკეთესო სისტემით მოკირწყვლისათვის, ამა წლის 1-ლ დეკემბრის დღ ს 12 საათამდის წარმოადგინონ გამგეობაში დაბეჭდილ კონკურტებში თავიანთნი დაწერილებითი განცხადებანი იმ პირობების შესახებ, რომლით შეუძლიანთ მათ იკისრონ სსვანებულ მასალის წარმოდგენა ქალაქის გამგეობის მიერ ნაჩვენებ ადგილებში მე-8, მე-9 და მე-10 საპოლიციო უბნებში. პირველად მოტანილ უნდა იქმნას არა ნაკლებ 500 ოთხ-კუთხი საჭენისა (200,000 თანა) არა უგვიანეს მომავალ წლის 1-ლ მაისისა. შემდეგი ვადები კუბიკების მოტანისა პირობებში უნდა აღნიშნონ, ხოლო საგალდებულოა, რომ მომავალ წლის 1-ლ ოკტომბრამდე მოტანილ იქმნას 1500 ოთხკუთხი საჭენი (500,000 თანა). საზოგადო ტვინიკურ პირობებისა და აგრეთვე სხვა პირობების შეტყობა და ძიებება შეიძლება გამგეობის საადმინისტრო განყოფილებაში, ქუჩების მოკირწყლის კომისიის კანცელარიაში, ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 2-მდე. განცხადებები მიიღება მხოლოდ დაწერილი და კონკურტებში დაბეჭდილი ჩვ ე - წარწერით: «на конкуренціи на поставку матеріаловъ для новаго мощенія г. Тифлиса». განცხადებებში დაწერილებით უნდა იქმნას აღნიშნული: 1) სად იქმნება მოტანილი გრანიტი და რა სარისხისა იქმნება და 2) რა ეღირება მოტანით 100 თანა კუბიკი.

ის მოიჯარადრეები, რომელთ დაეკისრება მასალის მოტანა, მოკალენი იქმნებიან, 15 დღის განმავლობაში ძს შემდეგ, რაც შეტყობინებენ, შეიტანონ გაგეგობაში ბეჭ; ამისთვის განცხადებებში უნდა იქმნას აგრეთვე აღნიშნული, რამდენს წარმოადგენს მოიჯარადრე ბეს ადებულ საქმის რიგიანად აღსრულების უზრუნველყოფისათვის.

(ნ. 3—2)

ხან-ჩიკრაკისა და ჯემეთის

განთქმული ზვრებიდგან ქალაქ ანაპის ახლო (ყუბანის ოლქი, ზავი-ზღვის პირთ) ისყიდება ევროპიული ჯიშის ვაზის რქა: რისლინგისა (rieisling), რომელიც იძლევა მსოფლიოთ განთქმულს თეთრს ღვინოს იაგანსბერგს, კაბერნესა (Cabernet), რომელიც არა ნაკლებ განთქმულს წითელ ღვინოს დაფიტს იძლევა.

ამ ვაზებს არ ავნებს რთვილი, ყინვას კარგად იტანენ დაუმარხავთ ყველგან, უხვთ მოსავალს იძლევიან ურწყავ ადგილებში და ობი (Mildiu) და ნაკარი (oidium) ნაკლებათ ენებს, ვინემ საქართველოს ჯიშის ვაზებს, თუნდა საფერავს, როგორც დაკვირვებიდგან ვხედავ ზემოხსენებულ ვენახებში.

მეტადრე ვურჩევ ქართულ-კახელ მევენახეებს.

ფასი:

ათასი რქა	. .	4 მან.
ათი ათასი	. .	35 მან.
ასი ათასი	. .	300 მან.

შეიძლება მეტის დაკვეთაც ამ ფასების დაგვარათ პირველ დეკემბრამდე. ვგზავნი პირველ მარტიდგან. გაგზავნის ხარჯი მყიდველისაა. ბეჭ ერთი მესამედი. ადრესი აეს: **Анапа (Кубанск. области) Контора садовъ Ханъ-Чокрака и Джемети, Ю. Л. Пиленко.**

უფროსი მევენახე „ხან-ჩიკრაკისა“ და „ჯემეთის“ ზვრებისა ვასილ ბიბილაშვილი.

(10—5—6)

გამოვიდა და იყიდება ყველგან

ახლა გამოვიდა „ᲬᲘᲠᲐ-კალენდარი ᲡᲐᲮᲚᲝᲑᲐᲡᲐᲗᲕᲘᲡ“ № 63.

შოთა რუსთაველის

ᲕᲔᲤᲮᲘᲡ ᲢᲧᲐᲝᲡᲐᲜᲘ

4 პორტრეტითა და 21 სურათით, დ. კარიჭაშვილის წინასიტყვაობით, შენიშვნებითა და ვრცელის ლექსიკონით.

XXX+361 გვ. ფასი სამი აბაზი.

50 ცალი დაბეჭდილია სქელ ქაღალდზედ და ოთხი ცალი ღირს ერთი მან.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲒᲐᲓ-ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲘ ᲡᲐᲓᲒᲔᲚ-ᲛᲨᲠᲐᲚᲝᲑᲘᲡ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ

7 ნოემბრს 1903 წელს მოახლინა ორმოც-და მეთექვსმეტე ტირაჟი ამ ბანკის გირავნობის ფურცლებისა.

ტირაჟში გამოსულ გირავნობის ფურცლების განაღდება დაიწყება 2 იანვრიდგან 1904 წლისა

ტფილისში—ბანკის კასაში: პეტერბურგში—პეტერბურგის სესხელმწიფო ბანკში და ყველა მის განყოფილებასა და კანტორებში, პეტერბურგის საუბოტო და გამსესხებელ ბანკებსა, ლიონის კრედიტსა და ყველა იმის განყოფილებაში. პეტერბურგის კერძო საკომერციო ბანკსა, პეტერბურგის კერძო საკომერციო ბანკსა, პეტერბურგის საერთაშორისო საკომერციო ბანკსა და ყველა იმის განყოფილებაში, ი. ვ. ფუნკერისა და ამ. სანინერო სახლში და ყველა იმის განყოფილებაში, ბანს ფაველბერგთან; ოდესაში—ბ-ნ ო. ხაისთან; მოსკოვში—ძოსკოვის საუზოტო ბანკსა, მოსკოვის საერთაშორისო საკაშრო ბანკსა და ყველა იმის განყოფილებაში, ძმ. ჯამეარეფების საკაშრო სახლში; ვარშავაში—ვარშავის საკომერციო ბანკსა, ფაგაზროვში—ეზოვო დონის საკომერციო ბანკსა და ყველა იმის განყოფილებაში; რიგაში რიგის საკომერციო ბანკსა და იმის განყოფილებაში; რეველში—ბალტიის საკაშროს-ძრეწველო ბანკში.

ტირაჟში გამოსულ გირავნობის ფურცლებს თან უნდა ახლდეს ყველა კუპონი, რომელთაც ვადა 1904 წლის 2 იანვარს შემდეგ გასდის. წინასაღმდეგ შემთხვევაში დაკლებულ კუპონების ფული დაჭრილი იქმნება გასხტან თანხიდან.

ნომრები 5% გირავნობის ფურცლებისა, რომელნიც მე-57 ტირაჟში გამოვიდნენ.

100 მანეთიან ღირებულებისა.

ᲕᲐᲓᲘᲗ.			ᲣᲕᲐᲓᲝ.			
29 წ. 9 თვ.	36 წ. 4 თვ.	61 წ. 8 თვ.				
85	224	984	68	971	2590	4923
	247		81	977	2747	5008
	250		83	1101	2819	5088
	251		169	1171	2921	5089
	282		171	1469	3213	5381
	312		172	1486	3237	5929
	327		178	1496	3616	5932
	390		403	1756	3727	5991
	1120		584	1868	4450	6289
	1232		590	1904	4538	6424
	1960		617	2011	4564	6481
	2026		631	2076	4590	6886
	2028		667	2234	4680	6965
			893	2574	4709	7100

500 მანეთიან ღირებულებისა.

ᲕᲐᲓᲘᲗ.				
36 წლ. 4 თვ.	ᲣᲕᲐᲓᲝ.			
90	51	729	1753	4874
682	62	965	2665	
688	76	1006	2793	
748	155	1102	3371	
	417	1171	4291	
	506	1657	4462	
	508	1685	4483	

1000 მანეთიან ღირებულებისა.

ᲕᲐᲓᲘᲗ.					
36 წლ. 4 თვ.	ᲣᲕᲐᲓᲝ.				
596	84	2785	5320	9884	13902
786	390	2786	5321	10217	14005
	426	2843	5380	10315	14363
	427	3029	5393	10507	16231
	567	3059	5722	10610	16251
	827	3067	5735	10700	16438
	869	3112	5786	10992	16568
	1137	3141	5789	11415	17504
	1244	3365	6508	12022	
	1282	3401	6543	12194	
	1408	3514	6579	12284	
	1600	3542	6620	12336	
	1731	3594	6838	12368	
	1782	3616	7065	12437	
	2128	3692	7404	12499	
	2164	4269	7598	12709	
	2165	4270	7617	12790	
	2288	4378	7718	12803	
	2430	4662	8722	12957	
	2432	4734	8864	12958	
	2451	4743	8875	13596	
	2476	4765	9181	13625	
	2676	5296	9415	13827	

თბილისის სამარხი კასის

გამგზავნება

აუწყებს თავის წევრთ გარდაცვალებასა ამავე კასსის წევრის ნატალია სვიმონის ასულის ედილოშვილისას და სთხოვს **შემოიტანონ** ხვედრი **გარდასახადი თითო მანეთი და ხუთი შაური** გამგეობის წევრ ილიკ მერკულოვისაკენ (ქვაშვეთის ქუჩა, არაკელოვის სახლი, წყნეთის მხარეზა „ᲝᲚᲓᲔᲜᲐ“.

ᲕᲘᲡᲐᲪ ᲡᲣᲠᲡ ᲩᲐᲒᲔᲗᲔᲠᲛᲘ ᲬᲔᲕᲠᲐᲓ, ᲐᲥᲔᲕ ᲛᲘᲞᲐᲒᲐᲜᲘᲗ. (4—4)

Дозволено цензурою Тифлисъ 19 ноября 1903 г. Типографія Е. И. Хеладзе Русскій базаръ, домъ армяно-григ. семинаріи

ᲓᲠᲝᲨᲘᲗ ᲠᲔᲓᲐᲥᲢᲝᲠᲘ Გ. ᲫᲘᲪᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲛᲔᲚᲘ Ა. ᲚᲐᲠᲐᲯᲘᲨᲕᲘᲚᲘ.